

Дзвенить струмочком рідна мова

Як нема без зірок небозводу,
Як блакиті без сонця нема,
Так і мови нема без народу,
і народу без мови нема.
В. Забаштанський

Ведуча: - Батьківщина починається з батька і матері, з оселі, де ви вперше побачили світ, з мови, якою розмовляють ваші батьки, з подвір'я бабусі чи дідуся, до яких ви їздите у гості. У нас сьогодні тепло і затишно, тож давайте поговоримо про Україну, про її рідну мову.

Люблю тебе, моя Вітчизно мила,
Твої поля і небо голубе,
Бо ти дала мені малому крила,
Та як же не любить мені тебе.

Люблю тебе я, мила Україно!
І все зроблю, щоб ти завжди цвіла.
Я буду вчитись в школі на «відмінно»,
Щоб мною ти пишатися змогла.

Люблю твої ліси, струмки, джерельця,
І все - усе, що є в моїм краю!
Тепло долонь і розуму, і серця
Я Україні милій віддаю.

Ведуча: - Ми не завжди собі уявляємо те, яке багатство є у кожного з нас, його ми не завжди помічаємо, не завжди цінуємо. Але без нього ми не можемо жити. Що це?

Всі: - Мова!

Ведуча: - Кожному у дар Божий дана мова. Всі живі створіння на Землі спілкуються між собою: одні - мовою жестів, інші - мовою звуків. Лише нам, людям, найдосконалішим із мешканців Землі, було даровано можливість спілкуватися за допомогою мови. Саме завдяки їй ми можемо порозумітися, переказати свої почуття, переживання. За допомогою мови ми бережемо свою історію, передаємо нащадкам неоціненні скарби свого минулого і сучасного.

Ведуча: - Українська мова - це безмежний океан. Вона мелодійна, як пісня солов'їна. Наша мова прекрасна і барвиста, наче дощова веселка. Не можна ходити по рідній землі, не зачаруючись виплеканою народом у віках рідною мовою. Тому, щорічно, 21-го лютого ми відзначаємо Міжнародний день рідної мови. Це свято саме тієї мови, якою ми розмовляємо, пишемо, читаємо.

Мова кожного народу
Неповторна і своя;
В ній гримлять громи в негоду,
В тиші - тьохкіт солов'я.
На своїй природній мові
І потоки гомонять,
Зелен - клени у діброві
По - кленовому шумлять. 2
Солов'їну, барвінкову.

Колосисту - навіки
Українську рідну мову
В дар дали мені батьки.
Берегти її, плекати
Буду всюди й повсякчас,
Бо ж єдина - так, як мати.
Мова кожного із нас.

Ведуча: - Давайте пригадаємо перші уроки рідної мови від матусі. Звичайно -це колискові пісні. *Лунає колискова пісня Росави*

Ведуча: Україна - золота чарівна сторона. Земля рясно уквітчана, зеленню закосичена. Скільки ніжних, ласкавих, поетичних слів придумали люди, щоб висловити свою любов до краю, де народилися і живуть.

Ми малі, та всі ми друзі,
Ми одна родина.
А найбільша наша мати –
Рідна Україна.

Україна - це безкраї лани пшениці,
Квітучі поля льону, вишневі сади.
Це гори Карпати і шахти Донбасу,
Це широкий Дніпро - Славутич,
Який несе свої води в Чорне море.

ЗВедуча: - Дуже гарні українські свята, звичаї та обряди, які завжди супроводжуються чудовими мелодійними піснями. А чи знаєте в звідки пісня взялась в Україні?
(Читає легенду про пісню)

Легенда про пісню.

Якось Господь Бог вирішив наділити дітей світу талантами. Французи вибрали елегантність і красу, угорці — любов до господарювання, німці — дисципліну і порядок, діти Росії — владність, Польщі — здатність до торгівлі, італійці отримали хист до музики...

Обдарувавши всіх, підвівся Господь Бог зі святого трону і раптом побачив у куточку дитину. Вона була боса, одягнута у вишивану сорочку, руса коса переплетена синьою стрічкою, а на голові багрянів вінок з червоної калини.

—Хто ти? Чого плачеш? — запитав Господь.

—Я - Україна, а плачу, бо стогне моя земля від пролитої крові пожеж. Сини мої на чужині, на чужій роботі, вороги знущаються із вдів і сиріт, у своїй хаті немає правди й волі.

—Чого ж ти не підійшла до мене скоріш? Я всі таланти роздав. Як же зарадити твоєму горю?

Дівчина хотіла вже піти, та Господь Бог, піднявши правицю, зупинив її.

- Є у мене національний дар, який уславить тебе на цілий світ. Це пісня.

Узяла дівчина-Україна дарунок і міцно притисла його до серця. Вклонилась низенько Всевишньому, і з ясним обличчям і вірою понесла пісню в народ. З тих пір і дивує весь світ українська пісня.

(Звучить пісня «Земле моя рідна».)

Мій друже, брате,
Звертаюсь сьогодні до тебе
Мовою землі твоєї,
Мовою матері твоєї
Народу твого мовою.

Вся історія народу - з мови
Мова - душа народу.
Позбавити народ рідної мови –
Це означає вбити народ.

Слова летять у душу, як лебідки,
І пахнуть п'янко житом і росою.
Калиною, цілющою правою,
Вербички юної дівочою росою.

Зневажати мову мамину - біда,
Котра пустими зробить наші душі
І ми нащадкам зможемо передати
Лиш те, що корені калині сушить.
Зневажити мову - зрадити себе
А зрадників - хто може поважати?
І стане чорним небо голубе,
Вмиратиме у муках рідна мова.

О, не згуби свого народу,
Безсмертна мово, рідна і терпка
Ти є душа співучого народу
Що був і є і буде у віках.

4Ведуча: Наша мова сягає своїм корінням у глибоке минуле. Ще в XV-XVII ст. судове й державне листування велося українською мовою. Українську мову можна почути в Канаді, Великобританії, Мексиці, Німеччині, Аргентині, Венесуелі, Парагваї, Греції, Китаї (близько 40 країнах світу). Історію, географію, літературу та мову України вивчають у 28 коледжах та університетах США.

Ми з нею відомі усюди,
Усе в ній, що треба там, є,
А хто свою мову забуде,
Той серце забуде своє.

Вона, як зоря пурпурова,
Що сяє з небесних висот.
І там, де звучить рідна мова,
Живе український народ.

Ведуча: — Любов українського народу до своєї мови знайшла відображення у загадках, прислів'ях, приказках про рідну мову.

Ведуча: А тепер пригадайте прислів'я та приказки.

- А) Птицю пізнають по пір'ю, а людину по мові.
Б) Без мови немає народу.
В) Пуста мова не варта доброго слова.
Г) Хто своєї мови цурається, хай сам себе стидається.

Яка ж багата рідна мова!
Який чарівний світ у ній!
Вона барвиста і чудова,
І нищити її не смій.

Вона про все тобі розкаже,
Чарівних слів тебе навчить,
Усе розкаже і покаже.
Як правильно у світі жить.

В ній стільки слів, що й не збагнути,
І приказок, і порівнянь
А мову знаючи, здобути
Ти можеш просто безліч знань.

То ж мову вчи і прислухайся.
До того, як вона звучить.
І розмовляти так старайся,
Щоб всім хотілось її вчить.
Вона ж у нас така багата,
Така чарівна, як весна
І нею можна все сказати
І найрідніша нам вона.

Ведуча: - Мово! Пресвята Богородице мого народу! З чорнозему, з любистку, м'яти, рясту, євшан-зілля, з роси, з дніпровської води, від зорі й місяця народна.
- Мово! Мудра берегине, що не давала погаснути земному вогнищу роду нашого і тримає народ на небесному олімпі волелюбності, слави і гордого духу.

Мово рідна, слово рідне!
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
А лиш камінь має
Як ту мову можна забути
Котрою учила
Нас всіх ненька говорити,
Ненька наша мила?
От тому плекайте, діти,
Рідненькою мову
І учіться говорити
Своїм рідним словом.

Не посмій забути
Маминої мови
Нею квітне поле
І гудуть діброви.

Можеш призабути
Запах рути м'яти,
Але рідну мову
Мушиш пам'ятати.
Можеш не впізнати
Голосу діброви,
Та не смій зректися
Маминої мови.
Бо як відречешся
Кине тебе пісня,
Будеш ти без неї
Наче вишня пізня.

Ведуча: - Кожен народ гордий з того, що він має свою державу, свою мову, волю і гарне життя у своїй країні. Без мови ми - ніхто, а маючи свою мову - ми нація, горда і незалежна.

(Звучить пісня "Мова єднання")

Ведуча: - Злі люди глумилися з нашої мови, принижували її, забороняли, але вона вистояла і сьогодні звучить гордо і крилато.

Боже, Отче милостивий.
Ти нам дав цю мову красну.
Поміж мовами найкращу,
Нашу рідну, нашу власну.

Тою мовою співала
Нам маленьким наша мати,
Тою мовою навчала
Тебе, Боже, прославляти.

Тою мовою ми можем
Величатись перед світом,
Бо між мовами ця мова, -
Мов троянда поміж світом.

Поможи, Небес Владико,
Хай буде по Твоїй Волі,
Щоб та мова гомоніла
Вільно в хаті, в церкві, в школі.

Вчитель виходить з першокласником

То ж вивчайте рідну мову
Вже тепер з маленьких літ.
Українське наше слово
Хай звучить на цілий світ!
Хай лунає мова в світі
Повна сили і тепла,
Не цурайтесь мови, діти,
Не замутьте джерела!

Дзвенить струмочком рідна мова

Підготувала і провела на засідання
методоб'єднання класних керівників
Воробець Ю. І. (класний керівник 6 кл.)